

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ

ЗА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА

(ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЦИПЛИНАТА)

1. Цел на обучението по дисциплината

Съвкупността от целите на дисциплините и елементите на учебния план трябва да покрива целта на специалността. Това как е поставена и дефинирана целта, е един от показателите за оценката на учебната дисциплината и на преподавателя. Целта трябва да отговаря на:

- мисията и концепцията за университета,
- обема и кредитния рейтинг на дисциплината (по системата ECTS), видни от учебния план;
- квалификационната характеристика на специалността;
- образователната степен (бакалавър или магистър).

Целта трябва да се съобрази и с мястото на дисциплината в специалността по значимост и по хронология в учебния план. Ако е фундаментална от ранния етап на подготовката на студентите, тя преобладаващо трябва да обслужва последващия учебен процес. Ако е общообразователна, или от завършващия етап на подготовката на студентите, тя трябва да акцентира върху предстоящата практика по специалността.

2. Учебно съдържание на дисциплината

Трябва да се разпишат темите и часовете на лекции, упражнения, курсови задачи и проекти и други елементи, отнасящи се до дисциплината. Съдържанието трябва да е хронологически подредено така, че всяка следваща лекция и свързаните с нея упражнения да ползват вече изучена материя и понятия. Между „съседните“ по учебен план дисциплини не бива да има ненужно застъпване или „бели петна“.

Приоритетните цели на университета са: Развитието на личностните качества на студентите, насърчаване на тяхната инициативност, създаване на навици на перманентно самообразование и умение сами да се учат, придобиване на „преносими“ знания, ключови компетентности и умения.

Това трябва да намира отражение в учебното съдържание на дисциплината.

3. Предпоставки

Тук накратко се представят необходимите знания и умения, които студентът трябва да притежава, за да започне и успешно да завърши обучението си по съответната дисциплина.

4. Академични ресурси

Трябва да се дадат характеристики /профили/ на преподавателите по дисциплината, без да се персонализират. Следва да се отговори на въпросите: От какъв тип преподавател се нуждае университета по конкретната дисциплина? С каква подготовка и с какви научни, творчески и професионални и постижения следва да бъде същият?

5. Материални ресурси

Дават се основните параметри и характеристики на необходимите съгласно т.2 технически средства, апаратура и лабораторно оборудване, вкл. специализиран софтуер, за провеждане на лабораторни упражнения и практически занимания в университета.

6. Лекционно обучение

Подготвят се презентации, които се предоставят на студентите предварително по електронен път, за могат да се подготвят за всяко занятие.

7. Лабораторни упражнения

Провеждат се в малки групи. За лабораторните упражнения се предоставят методични указания, ръководства и тестове. Поставят се самостоятелни и екипни задачи. С тестове се проверява:

- подготовката на студента,
- резултатите (получени знания и умения) от конкретното упражнение.

По изключение, вместо тест, може да се изисква като задание за самостоятелна извънаудиторна работа подготовката на протокол или реферат и защита на следващото занятие.

8. Семинарни упражнения:

За семинарните упражнения, които се провеждат с цяла група, се препоръчва предварително литература по темата, която ще се обсъжда. Като методична форма се отдава предимство на работа в екип, екипните дискусии и ролеви игри. Могат да се възлагат задачи на студентите да подготвят и защитят своя теза (презентация) по тема, която преподавателят определя на предходното занятие.

След това се провежда дискусия с групи студенти, пред които докладчикът-студент защитава позицията си по темата. При необходимост и по предложение на титуляра на дисциплината семинарите могат да се провеждат и с подгрупи.

Приложимостта на различните форми се определя за всяка дисциплина.

Упражненията, провеждани по дисциплини преподавани в ДЕСО могат да включват занятия за усвояване на нови знания (при отсъствие на лекционни форми), при които не се изисква предварителна подготовка на студентите.

9. Информационни ресурси. Основна литература. Сайтове

Преподавателят се задължава да има разработени лекции и упражнения по дисциплината, като представя същите и в електронен вариант.

Преподавателят следва да разработи списък с препоръчвана литература по дисциплината, по всеки неин компонент (лекции, упражнения, проекти) с приоритет на достъпните източници (да се отделят като „основна литература“). Да се цитират и няколко интернет сайта, от които може да се намерят подходящи материали за подготовката на студента.

10. Контролни работи

Студентите трябва да се натоварват динамично и интензивно през семестъра. Изхожда се от презумпцията, че начинът на придобиване на знанията и уменията е важен фактор за тяхната дълбочина, трайност и приложимост. Преподавателите трябва да контролират напредъка на студентите минимум два пъти в семестър. Текущият контрол може да се провежда чрез тестове или контролни задания. На студентите се предоставя своевременно информация и разяснения на резултатите от контрола, което да подпомогне по-нататъшната им подготовка. Резултатите от тези проверки влизат като компонент в крайната оценка за семестъра.

11. Самостоятелна работа и ангажираност на студента

Самостоятелната работа трябва да се ръководи от преподавателя (асистента), който да напътства студента както в литературните източници, така и в методите на тяхното усвояване. Препоръчва се да се предоставят и обучителни тестове, вкл. *on line*, за самостоятелна работа и упражнения на студентите.

12. Сътрудничество между студентите и преподавателския екип

Това сътрудничество трябва да се изразява в:

- Ангажираност на преподавателя към студента и неговата предварителна подготовка, текущи трудности по усвояване на материала и възможности с индивидуална програма на учене да постигне повече.
- Използване на приемните часове за консултации.
- Провеждане на кръжоци.
- Включване на студентите в екипи по научни задачи, изследвания, проекти и др.

13. Изпити

Текущите оценки, предвидени по учебен план на специалността, се дават за:

1. Резултатите на студента в лабораторни и/или семинарни упражнения, курсови и самостоятелни задачи, работа на студента с преподавателя по научни изследвания и проекти и др.;

2. Поне две (една по средата и една в края на семестъра) контролни писмени работи или студентски разработки.

14. Стандарти за оценяване:

Стандартите за оценяване постиженията на студента трябва внимателно да се обмислят и дефинират така, че да обективизират оценките на студентите, които не бива решаващо да зависят субекта на преподавателя. Тук е дадено примерно описание на стандартите за оценки, които следва да се конкретизират във всяка дисциплина.

- **Отличен (6)** – за добро познаване на информационните източници, задълбочено овладени ключови и допълнителни знания и умения, осмислено и правилно разбиране на материята, умения за решаване на сложни задачи, собствено мислене и аргументиране на решенията.
- **Мн. добър (5)** – за много добре овладени ключови и допълнителни знания, осмислено и правилно разбиране на материята, умения за прилагане на наученото при сложни казуси задачи.
- **Добър (4)** – за овладени ключови и допълнителни знания за решаване на казуси и задачи, но без да може да ги развие до самостоятелно мислене;
- **Среден (3)** – за усвоени ключови знания и решения на прости задачи.
- **Слаб (2)** – не отговаря на нито едно от изискванията по-горе.

За всяка дисциплина преподавателите разработват ясно разписани стандартите за оценка.

При започване на занятията по всяка дисциплина студентите трябва да бъдат запознати със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка за напредъка им през семестъра.

15. Формиране на крайната оценка

Крайната оценка определя в каква степен даденият студент е постигнал целта на обучението, поставена в началото. Тя е многокомпонентна и включва оценка от писмен краен изпит и поне един от следните компоненти:

- 1. оценка(и) от текущ контрол и самостоятелни задания;
- 2. оценка от устен краен изпит;
- 3. оценка от практически краен изпит;

Възможни други компоненти са:

- оценката от лабораторни и/или семинарни упражнения през семестъра;
- оценката от курсови задачи и самостоятелни работи през семестъра;
- оценката от курсови проекти по дисциплината;

- оценката от текущи оценки на контролни проверки;
- оценката от работа с преподавателя по дисциплината по научни изследвания и проекти;
- за резултати от състезания и конкурси, т.н.

За всеки компонент, участващ в крайната оценка, се определя коефициент на значимост (от 0 до 1), като общата сумата на коефициентите трябва винаги да бъде 1. Крайната оценка се получава като сбор от оценките по шестобална система от различните компоненти, умножени със съответните коефициенти на значимост.

Например:

$$Q_{\text{крайна оценка}} = k_1 Q_{\text{оценка от текущ контрол}} + k_2 Q_{\text{оценка от писмен изпит}} + k_3 Q_{\text{оценка от усен изпит}}$$

$$k_1 = 0.20; k_2 = 0.50; k_3 = 0.30$$

Ако една от компонентите на крайната оценка е слаб 2, то крайната оценка е задължително слаб 2.

Компонентите, участващи при формиране на оценката и коефициентите на значимост за всяка дисциплина се определят от Академичния съвет с приемане на настоящия академичен стандарт на дисциплината.

При семестриален изпит писмените работи на студентите се оценяват **анонимно**.

Изпитните материали се съхраняват и се предоставя възможност на студентите да се запознаят с тях и основанията за оценка по ред и процедура обявени предварително. Периода, в който се осигурява достъп на студентите до изпитните материали и резултати, е не по-дълъг от **5 работни дни** след датата на изпита.

Всяка дисциплина има характеристика, до която в този си вид се предоставя достъп на студента в началото на обучението.

Това изискване се поставя в съответствие с ЗВО чл. 56. ал. 1, „преподавателите са длъжни да разработят и да оповестят по подходящ начин и описание на водения от тях лекционен курс, включващо заглавия и последователност на темите от учебното съдържание, препоръчителна литература, начин на формиране на оценката и форма на проверка на знанията и уменията“.

Академичният стандарт за учебна дисциплина бива утвърден посредством Решение на АС – Протокол № 9/26.11.2015 г. и се публикува на сайта на МУ - Пловдив.